Lietas arhīva Nr. CA-0059-20/21
ECLI:LV:RAT:2020:0902.C30474417.9.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2020.gada 2.septembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Lelde Grauda,
tiesnese Santa Sondare,
tiesnesis Arnis Dundurs
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret SIA "/nosaukums A/" par darba algas un likumisko procentu piedziņu sakarā ar SIA "/nosaukums A/" iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 14.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2017.gada 7.aprīlī /pers. A/ cēlis tiesā prasību pret SIA "/nosaukums A/", lūdzot piedzīt neizmaksāto darba algu 710 *euro* (jeb 500 LVL) mēnesī par 2014.gada 12 mēnešiem, 2015.gada 12.mēnešiem, 2016.gada 2 mēnešiem, kopā par 26 mēnešiem 18 460,- *euro*.

2017.gada 29.decembrī tiesā saņemti prasības pieteikuma grozījumi, kur prasītājs precizē piedzenamo summu atbilstoši tiesību aktiem par darba algas aplikšanu ar nodokļiem un citiem obligātajiem maksājumiem. Papildus lūdz piedzīt likumiskos procentus.

[2] Ar Rīgas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 14.jūnija spriedumu prasība apmierināta daļēji.

Nospriests piedzīt no SIA "/nosaukums A/" par labu /pers. A/ darba samaksu 8976 *euro* un likumiskos procentus 1077,12 *euro* par laika periodu no 2016.gada 1.februāra līdz 2018.gada 1.februārim, kopā 10 053,12 *euro*. Noteiktas tiesības saņemt likumiskos 6% procentus no piespriestās, bet nepiedzītās darba samaksas.

[3] Spriedumā norādīti šādi motīvi.

[3.1] Lietā nav strīda, ka /pers. A/ bija SIA "/nosaukums A/" dibinātājs un amatpersona – valdes loceklis laika periodā no 2011.gada 26.septembra līdz 2016.gada 26.janvārim, kuram bija tiesības vienpersoniski pārstāvēt sabiedrību, tajā skaitā, slēgt ar likumu atļautus darījumus.

Tiesa atsaucās uz Darba likuma 44.panta trešo daļu (redakcijā uz 2011.gada 1.oktobri) un atzina, ka starp /pers. A/ (līgumā – /pers. B/) un SIA "/nosaukums A/" 2011.gada 1.oktobrī noslēgtais Darba līgums par valdes locekļa pienākumu pildīšanu, ar amatalgu 500 *lati* mēnesī un termiņu līdz 2016.gada 30.septembrim ir tiesiski un atļauti noslēgts līgums.

[3.2] Liecinieces /pers. D/ teiktais, ka /pers. A/ tikai formāli bija SIA "/nosaukums A/" dibinātājs un valdes loceklis, nav nodibināms**,** jo /pers. A/ faktisko statusu SIA "/nosaukums A/" apstiprina publiski pieejama un ticama komercreģistrā iekļautā informācija, no kuras secināms, ka /pers. A/ dalībnieka un valdes locekļa statuss ir bijis juridisks, nevis formāls.

Tiesa uzskata, ka nepelna ievērību /pers. D/ teiktais, ka viņai ar prasītāju nebija nekādas norunas un vienošanās par darba attiecību dibināšanu, un /pers. A/ nav ar viņu saskaņojis darba līguma noslēgšanu, jo prasītājam, kurš 2011.gada 1.oktobrī bija vienīgais sabiedrības dalībnieks un amatpersona, nebija noteikts pienākums saskaņot darba līguma noslēgšanu ar /pers. D/, kura par sabiedrības dalībnieci kļuva tikai 2014.gada 15.augustā.

Ievērojot, ka par valdes locekļa pienākumu pildīšanu prasītājam bija tiesīgi noslēgts darba līgums ar visām būtiskajām sastāvdaļām, tajā skaitā – atalgojumu, tiesa uzskata, ka nav pamatota atbildētājas atsaukšanās uz Komerclikuma 221.pantu, kas nosaka, ka valdes locekļa atlīdzību nosaka ar padomes lēmumu, un /pers. D/, kļūstot par atbildētāja vienīgo dalībnieci, noteica, ka prasītājam atlīdzība netiks maksāta.

[3.3] Tiesas ieskatā, nav ņemama vērā atbildētāja norāde, ka faktiski prasītājs sabiedrībā neveica nekādu darbu, jo tikai formāli bija valdes loceklis un nebija iesaistīts sabiedrības ikdienas darbībā, tāpēc viņam nepienākas nekāda atlīdzība.

Tiesa atzina, ka lietas izskatīšanas priekšmets nav prasītāja darba pienākumu veikšana, līdz ar ko tiesa spriedumā neatzina par lietderīgu pievērsties /pers. A/ paveiktā darba apjomam un ieguldījumam sabiedrības darbībā, pildot SIA "/nosaukums A/" valdes locekļa pienākumus.

[3.4] Atbildētājas ieskatā darba līgums ir noslēgts ar atpakaļejošu datumu, un otrs darba līguma eksemplārs neatrodas SIA "/nosaukums A/" grāmatvedībā.

/pers. D/ liecināja, ka, 2014.gada augustā, kļūstot par vienīgo sabiedrības dalībnieci un pārņemot no prasītāja dokumentus, netika sastādīts to nodošanas – pieņemšanas akts.

Ievērojot minēto, tiesa atzina, ka atbildētājai ir zudušas iespējas pierādīt savu apgalvojumu par darba līguma neesību, jo kapitāldaļu pārejas laikā netika sastādīts dokumentu pieņemšanas – nodošanas akts, kas šo faktu varētu apstiprināt, savukārt, prasītājs ir iesniedzis savu darba līguma eksemplāru, ko tiesai nav pamata apšaubīt.

[3.5] Lietā nav strīda, ka laika periodā no 2012.gada līdz 2014.gada decembrim par prasītāju veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas no darba samaksas 720 *euro*, bet par periodu no 2015.gada janvāra līdz 2016.gada februārim iemaksas veiktas no darba algas 360 *euro* (*1.sējums lietas 11.-12.lapa*).

Tiesas ieskatā, noslēgtais darba līgums un par prasītāju veiktās sociālās apdrošināšanas iemaksas apliecina pušu starpā pastāvējušās darba attiecības, par ko prasītājs ir tiesīgs saņemt līgumā paredzēto darba samaksu.

Ņemot vērā, ka lietā nav iesniegti pierādījumi, ka pušu starpā panākta vienošanās par darba algas samazināšanu, sākot ar 2015.gadu, tiesa atzina, ka darba samaksa 360 *euro* mēnesī prasītājam noteikta prettiesiski un tā bija izmaksājama darba līgumā noteiktajā apmērā.

[3.6] Tiesa atzina, ka prasītājs ir pamatoti aprēķinājis darba samaksu par 2015.gada 12 mēnešiem, kas sastāda 5664 *euro* un ir piedzenama no atbildētāja, savukārt, pārējā daļā darba samaksas apmērs nav norādīts korekti un ir samazināms.

[3.6.1] Prasītājs lūdz piedzīt darba samaksu par 2014.gada 12 mēnešiem kopā 8520 *euro*. Prasība tiesā celta 2017.gada 7.aprīlī.

Darba likuma 31.panta pirmā daļa nosaka, ka visi prasījumi, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām, noilgst divu gadu laikā, ja likumā nav noteikts īsāks noilguma termiņš.

Minētā panta otrā daļa nosaka – ja darba devējam bija pienākums izsniegt darbiniekam rakstveida aprēķinu, šā panta pirmajā daļā noteiktais noilguma termiņš sākas ar aprēķina izsniegšanas dienu. Ja darba devējs aprēķinu neizsniedz, attiecīgais prasījums noilgst triju gadu laikā no dienas, kad aprēķins bija jāizsniedz.

Tiesa ņēma vērā, ka attiecīgajā laika periodā – no 2014.gada janvāra līdz decembrim prasītājs bija vienīgā SIA "/nosaukums A/" amatpersona, kurai bija ne tikai tiesības, bet arī pienākums izsniegt darbiniekam darba samaksas aprēķinu.

Darba samaksas aprēķins ir izsniedzams darba samaksas izmaksas dienā, līdz ar ko ir nepamatots prasītāja viedoklis, ka aprēķins viņam bija izsniedzams, izbeidzot darba tiesiskās attiecības.

Ievērojot minēto, tiesa atzina, ka prasītājs nepamatoti atsaucas uz Darba likuma 31.panta otrās daļas nosacījumiem, pieņemot, ka viņa prasījums noilgst triju, nevis divu gadu laikā, jo prasītājs kā SIA "/nosaukums A/" valdes loceklis par visu 2014.gadu nav izsniedzis pats sev kā darbiniekam darba samaksas aprēķinu, kas bija viņa pienākums, līdz ar ko šāda prasītāja kā darba devēja amatpersonas prettiesiska rīcība nevar būt par pamatu lielāka mantiska labuma gūšanai sev kā darbiniekam.

Šādos apstākļos tiesa atzina, ka uz /pers. A/ darba samaksas prasījumiem ir attiecināms Darba likuma 31.panta otrajā daļā paredzētais divu gadu noilguma termiņš.

[3.6.2] Lietā nav strīda par to, ka saskaņā ar Civillikuma 1905.panta noteikumiem, prasītāja 2016.gada 5.septembrī atbildētājai nosūtītā vēstule par saistību, kas izriet no darba līguma, nokārtošanu pārtrauca noilguma tecējumu (*1.sējums lietas 22.lapa*).

Ievērojot minēto, tiesa atzina, ka par labu prasītājam ir piedzenama darba samaksa par 2014.gada septembri, oktobri, novembri un decembri kopumā 2840 *euro*, savukārt, noilgums ir iestājies darba samaksas prasījumiem par 2014.gada janvāra, februāra, marta, aprīļa, maija, jūnija, jūlija un augusta mēnešiem, un prasība šajā daļā kopumā par 5680 *euro* piedziņu ir noraidāma kā nepamatota.

[3.6.3] Prasītājs lūdz piedzīt darba samaksu par 2016.gada janvāra un februāra mēnesi kopumā 944 *euro* apmērā.

Ievērojot, ka prasītājs tika atbrīvots no SIA "/nosaukums A/" valdes locekļa amata 2016.gada 26.janvārī, izbeidzoties arī Darba līguma termiņam, tiesa atzina, ka darba samaksa 472 *euro* prasītājam pienākas un viņa labā ir piedzenama tikai par reāli nostrādāto laiku, t.i. par 2016.gada janvāri, savukārt, prasība par darba samaksas piedziņu par 2016.gada februāri 472 *euro* ir noraidāma.

[3.7] Pamatojoties uz Civillikuma 1765.pantu, no atbildētājas piedzenami likumiskie 6% gadā no darba algas 8976 *euro*, kas par periodu no 2016.gada 1.februāra līdz 2018.gada 1.februārim (divi gadi) sastāda 1077,12 *euro*.

[3.8] Prasītājs, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 1.punktu, no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos ir atbrīvots, līdz ar to no atbildētājas par labu valstij piedzenama valsts nodeva proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai 614,05 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 *euro*.

[3.9] Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.panta noteikumiem, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, norādāmas prasītāja tiesības par laiku no sprieduma stāšanās spēkā līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no parāda pamatsummas.

[4] Apelācijas kārtībā spriedumu prasības apmierinātajā daļā pārsūdzēja atbildētāja.

[4.1] Atsaucoties uz Darba likuma 59.pantu norāda, ka darba samaksa pienākas par darbu. Darba līguma esamība un amats pats par sevi nerada tiesības uz darba līgumā norādītās atlīdzības summu. Pamats darba samaksas saņemšanai ir pienācīgi veikts darbs. Atsaucas uz Augstākās tiesas 2007.gada 14.februāra spriedumu lietā Nr.SKC-54, ka primārais ir darba līgumā noteikta darba veikšana.

Norāda uz /pers. D/ liecībām, kuras tiesa faktiski ignorējusi (atstājusi bez ievērības). Vērš uzmanību uz to, ka prasītājs tiesas sēdē nespēja nosaukt citus atbildētājas darbiniekus, darba veikšanas vietu. Pēc /pers. D/ pieprasījuma 2012.gada 9.oktobrī prasītājs izsniedza notariāli apliecinātu pilnvaru /pers. D/ norādītai personai, kura slēdza darījumus un veica citas darbības atbildētājas vārdā. Atsaucas uz Civillikuma 1438.pantu, ja griba izteikta tikai izskata pēc, tad tai nav nekādu tiesisku seku. Uzskata, ka darba līguma noformēšana veikta tikai izskata pēc.

[4.2] Tiesa nepareizi interpretēja un piemēroja Darba likuma 45.panta pirmo daļu. Ja līgums slēgts 2011.gada 1.otobrī, tad tā termiņš nedrīkstēja būt ilgāks par 3 gadiem. Prasītāja iesniegtais darba līgums nevar būt par pamatu darba samaksas piedziņai pēc 2014.gada 1.oktobra.

Tiesa nav pievērsusies Komerclikuma analīzei vien Darba likuma, kurš piemērojams ciktāl nav pretrunā ar Komerclikuma normām. Komerclikuma 221.panta astotā daļa nosaka, ka valdes loceklim ir tiesības uz atlīdzību, kas atbilst viņa pienākumiem un sabiedrības finansiālajam stāvoklim. Atlīdzības apmēru nosaka ar padomes lēmumu, bet ja sabiedrībai nav padomes – ar dalībnieku lēmumu.

No 2014.gada 15.augusta atbildētājas vienīgā dalībniece ir /pers. D/, kura 2014.gada 16.augustā pārveidoja sabiedrību no mikrouzņēmuma par sabiedrību ar ierobežotu atbildību, kā arī noteica, ka valdes loceklim atlīdzība netiek maksāta.

Tiesa ignorēja likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" un likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" normas.

Uzskata, ka darba līgums ir viltojums, jo slēgts ar atpakaļejošu datumu.

[5] Prasītājs spriedumu par prasības daļēju noraidīšanu nav pārsūdzējis.

[6] Apelācijas instances tiesā lietas izskatīšana nozīmēta vairākkārt un atlikta, gan apturēta saistībā ar pušu lūgumu par iespējamo izlīgumu.

Ar Rīgas apgabaltiesas 2019.gada 13.jūnija lēmumu tiesvedība lietā apturēta.

[6.1] 2020.gada 13.jūlijā tiesā saņemts /pers. A/ pieteikums par tiesvedības atjaunošanu lietā, jo izlīgumu noslēgt nav izdevies. Kā arī lūgums prasību nodrošināt.

[6.2] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2020.gada 14.jūlija lēmumu tiesvedība lietā atjaunota un lietā piemērots prasības nodrošinājums (*2.sējums lietas 11.-14. lapa*).

[6.3] Saistībā ar ārkārtas situācijas izsludināšanu valstī, ievērojot drošības pasākumus un izvērtējot apstākļus, ka lietu ir iespējams izskatīt rakstveida procesā, pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojumu Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu", likuma "Par tiesu varu" 33.panta trešās daļas 4.1punktu, 40.panta trešo daļu, likuma "Par valsts institūciju darbību ārkārtējās situācijas laikā saistībā ar Covid-19 izplatību" 4.pantu, apelācijas sūdzības izskatīšana tika noņemta no izskatīšanas mutvārdu procesā un nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā 2020.gada 2.septembrī.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudot un izvērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesas kolēģija uzskata, ka prasība sprieduma pārsūdzētajā daļā ir apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.

Spriedums pārsūdzēts prasības apmierinātajā daļā, līdz ar to apelācijas instancē izšķirams strīds par darba līguma esību, un darba samaksu par laika periodu no 2014.gada septembra līdz 2016.gada 26.janvārim, kā arī likumiskajiem procentiem par samaksas kavējumu.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 430.panta trešās daļas nosacījumiem, fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Lietā nav strīda, ka prasītājs bija SIA "/nosaukums A/" dibinātājs un amatpersona – valdes loceklis laika periodā no 2011.gada 26.septembra līdz 2016.gada 26.janvārim, kuram bija tiesības vienpersoniski pārstāvēt sabiedrību, tajā skaitā, slēgt ar likumu atļautus darījumus (*1.sējums lietas13.lapa*).

Lietas materiāliem prasītājs pievienojis ar 2011.gada 1.oktobri datēto darba līgumu (*1.sējums lietas 9.-10.lapa; 84.-85.lapa*). Vērtējot to kopsakarā ar par prasītāju veiktajām sociālajām apdrošināšanas iemaksām, tiesas kolēģijai nerodas šaubas par darba līguma esību un īstumu.

Darba līgumā noteiktais atalgojums 500 *lati* (710 *euro*) sakrīt ar darba algas likmi, par kādu sākotnēji veiktas apdrošināšanas iemaksas (*1.sējums lietas 11-12 lapa*).

Liecinieces /pers. D/ teiktais, ka viņai ar prasītāju nebija nekādas norunas un vienošanās par darba attiecību dibināšanu un /pers. A/ nav ar viņu saskaņojis darba līguma noslēgšanu, neiztur kritiku, jo prasītājam, kurš 2011.gada 1.oktobrī bija vienīgais sabiedrības dalībnieks un amatpersona, nevajadzēja saskaņot darba līguma noslēgšanu ar /pers. D/, kura par sabiedrības dalībnieci kļuva tikai 2014.gada 15.augustā.

[8.1] Darba likuma 44.panta trešā daļa (redakcijā uz 2011.gada 1.oktobri) noteica, ka ar kapitālsabiedrības izpildinstitūciju locekļiem slēdzams darba līgums, ja vien viņi netiek nodarbināti, pamatojoties uz citu civiltiesisku līgumu. Ja kapitālsabiedrības izpildinstitūciju locekļi tiek nodarbināti, pamatojoties uz darba līgumu, tas slēdzams uz noteiktu laiku. Savukārt 45.panta pirmā daļa noteica, ka uz noteiktu laiku noslēgta darba līguma termiņš nevar būt ilgāks par trim gadiem (ieskaitot termiņa pagarinājumus).

Atbildētājas iebildums, ka atbilstoši minētajām Darba likuma normām darba līgumu uz noteiktu laiku varēja slēgt ar termiņu uz 3 gadiem, ir pamatots, tajā pašā laikā fakts, ka līguma termiņš noteikts garāks par likumā noteiktajiem 3 gadiem, nepadara to par spēkā neesošu pēc 3 gadu notecējuma, tas ir ar 2014.gada 1.oktobri.

Atbilstoši Darba likuma 42.pantam, darba līgums, kas ir pretrunā ar normatīvajiem aktiem, atzīstams par spēkā neesošu vienīgi uz turpmāko laiku, (..). Kāda atsevišķa darba līgumā iekļauta noteikuma spēkā neesamība šaubu gadījumā neietekmē darba līguma spēku tā pārējā daļā.

Darba likuma komentārā minētajam pantam norādīts, ka, lai aizsargātu darbinieka tiesības Darba likums paredz principu, ka darba līgums var tikt atzīts par spēkā neesošu tikai uz turpmāko laika periodu. Piemēram, ja darbinieks 2010.gada 1.oktobrī konstatē, ka noslēgtais darba līgums ir pretrunā normatīvajiem aktiem, tad darba līgums būs atzīstams par spēkā neesošu tikai attiecībā uz periodu pēc 2010.gada 1.oktobra.

[8.2] Atbildētāja norāda, ka darba līgums ir noslēgts ar atpakaļejošu datumu, un otrs darba līguma eksemplārs neatrodas SIA "/nosaukums A/" grāmatvedībā.

No 2014.gada 15.augusta prasītājas vienīgā dalībniece ir /pers. D/, kura 2014.gada 16.augustā pārveidoja sabiedrību no mikrouzņēmuma par sabiedrību ar ierobežotu atbildību, kā arī noteica, ka valdes loceklim prasītājam atlīdzība netiek maksāta (*1.sējums lietas 57.lapa*).

Tiesas kolēģijas ieskatā /pers. D/, kļūstot par kapitālsabiedrības vienīgo kapitāldaļu turētāju, vajadzēja veikt saprātīgus soļus, lai pārliecinātos par grāmatvedības un citu dokumentu apjomu un uzskaiti. Respektīvi, tieši /pers. D/ interesēs bija dokumentu fiksēšana, sastādot attiecīgu aktu un fiksējot patieso stāvokli, tostarp lietvedības atbilstību faktiskajai situācijai. Taču /pers. D/ liecināja, ka, 2014.gada augustā kļūstot par vienīgo sabiedrības dalībnieci un pārņemot no prasītāja dokumentus, netika sastādīts to nodošanas – pieņemšanas akts.

Nenoliedzami, ka akta, ar kuru tiek fiksēta dokumentu pārņemšana, detalizēti tos uzskatot un sastādīšana, ir jaunās valdes interesēs, lai pēc iespējas ierobežotu nākotnē atbildību par grāmatvedībā nepieciešama dokumenta faktisku neesību. Ja pieļauta lietu pārņemšana bez akta sastādīšanas, tad ieguvējam jāuzņemas risks.

Pie šādiem apstākļiem, kad /pers. D/ nevar uzrādīt, ka līgums ar prasītāju nebija, un tas netika pārņemts, savukārt valdes loceklis to uzrāda, tiesas kolēģijas ieskatā, /pers. D/ papildus lēmumam, bija jārisina jautājums par darba līguma izbeigšanu. Respektīvi, viņas pieņemtais lēmums, turpmāk nemaksāt valdes loceklim algu, vienlaicīgi neizbeidzot darba līgumu, t.i. neatsaucot prasītāju no amata, tiesas kolēģijas ieskatā neradīja sekas attiecībā uz darba samaksu. Atbilstoši Komerclikuma 221.panta nosacījumiem valdes loceklim ir tiesības uz atlīdzību.

Turklāt, ja reiz nebija nekāda vajadzība pēc valdes locekļa pienākumu izpildes, un pēc /pers. D/ teiktā prasītājs bija formāls valdes loceklis, tad nav saprotams, kāpēc līdz ar uzņēmuma pāreju netika nomainīta valde. 2014.gada 15.augustā /pers. D/ kļuva par sabiedrības vienīgo dalībnieci, iestājoties prasītāja vietā, taču prasītājs no valdes locekļa amata netiek atbrīvots līdz pat 2016.gada 26.janvārim.

[8.2.1] Ievērojot, ka par valdes locekļa amata pildīšanu prasītājam bija tiesīgi noslēgts darba līgums ar visām būtiskajām sastāvdaļām, tajā skaitā – atalgojumu, nepamatota ir atbildētājas atsaukšanās uz Komerclikuma 221.pantu.

Nenoliedzami, ja valdes loceklis un īpašnieks ir viena persona, tad labumu var gūt arī nesaņemot algu. Konkrētajā gadījumā prasītājs atsavināja sev piederošo uzņēmumu, un no šī brīža viņa mantiskais labums nebija atkarīgs no kapitālsabiedrības ienākumiem (peļņas). Tai pat laikā viņa kā valdes locekļa atbildība par sabiedrībai nodarītajiem zaudējumiem ir paredzēta likumā (Komerclikums, Maksātnespējas likums). Līdz ar to secināms, ka par grāmatvedības vešanu, dokumentu kārtošanu ir atbildīgs valdes loceklis, tas ir, ja būtu pieļauta neuzmanība vai neprecizitāte, kā rezultātā iestātos zaudējumi, tad par to nāktos atbildēt prasītājam. Tādejādi nav saprotams, kāpēc, lai prasītājs bez atlīdzības saistītos ar SIA "/nosaukums A/". Kā jau tiesas kolēģija norādīja, atbilstoši Komerclikuma 221.panta nosacījumiem valdes loceklim ir tiesības uz atlīdzību.

Darba un veicamo pienākumu apjoms bija atrunājams, attiecīgi grozot darba līgumu vai izbeidzot to un ja tas nav izdarīts, tad iebildumi, ka prasītājs faktiski neko nedarīja, ir nevietā.

[8.2.2] Apelatore atsaucoties uz Augstākās tiesas 2007.gada 14.februāra spriedumu lietā Nr.SKC-54, pamatoti norāda, ka darba līguma esamība un amats pats par sevi nerada tiesības uz darba līgumā norādītās atlīdzības summu.

Taču konkrētajā gadījumā tiesas kolēģija nekonstatē tādus apstākļus, ka prasītājs nebūtu darījis darbu atbilstoši tām saistībām, kuras viņš uzņēmies noslēgtajā līgumā.

Tiesas kolēģija norāda, ka gan ieraksts komercreģistrā, gan notariāli apliecināts pilnvarojums, kuru prasītājs esot izsniedzis 2012.gada 9.oktobrī pēc /pers. D/ pieprasījuma viņas norādītai personai, gan uzņēmuma gada pārskati, tiesas kolēģijas ieskatā, pretēji atbildētājas pozīcijai, ka prasītāja darbības skaitījās formālas, liecina par kapitālsabiedrības vadīšanu, t.i. par darbu.

Šādos apstākļos /pers. D/ teiktais, ka prasītājs tikai formāli bija SIA "/nosaukums A/" dibinātājs un valdes loceklis, nav konstatējams, jo prasītāja faktisko statusu SIA "/nosaukums A/" apstiprina publiski pieejama un ticama Komercreģistrā iekļautā informācija, no kuras secināms, ka prasītāja dalībnieka un valdes locekļa statuss ir bijis juridisks. Starp /pers. A/ (līgumā – /pers. B/) un SIA "/nosaukums A/" 2011.gada 1.oktobrī noslēgtais Darba līgums par valdes locekļa pienākumu pildīšanu ir tiesiski noslēgts līgums un tajā iekļautās saistības ir abpusēji pildāmas.

[8.3] /pers. D/ ar 2014.gada 16.augusta vienīgā dalībnieka lēmumu cita starpā noteica, ka valdes loceklim prasītājam netiek noteikta un netiek maksāta atlīdzība (*1.sējums lietas 57.lapa*). Taču tajā pašā laikā no lietas materiālos esošās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izziņas redzams, ka nav sekojusi reāla rīcība. Proti, pēc 2014.gada 16.augusta vienīgā dalībnieka lēmuma pieņemšanas, tomēr līdz pat 2014.gada decembrim par prasītāju veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas no darba samaksas 720 *euro*.

Līdz ar to Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājam ir piedzenama darba samaksa par 2014.gada septembri, oktobri, novembri un decembri kopumā 2840 *euro* (710x4=2840).

[8.3.1] Pats prasītājs 2015.gadā visus divpadsmit mēnešus, sagatavojot un iesniedzot Valsts ieņēmumu dienestā ziņojumus par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējsabiedrības riska valsts nodevu pārskata mēnesī (*1.sējums lietas 170.-185.lapa*), savus darba ienākumus norādījis 360 *euro* mēnesī.

Laika periodā no 2015.gada janvāra līdz 2016.gada februārim par prasītāju veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas no darba samaksas 360,00 *euro* (*1.sējums lietas 11.-12.lapa*).

Tiesas kolēģija secina, ka prasītājs ir piekritis un puses ir vienojušās, ka viņa darba alga, sākot ar 2015.gada janvāri noteikta 360 *euro* mēnesī, ko apliecina minētie paša prasītāja sastādītie ziņojumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām.

Kopsakarā ar Komerclikuma 221.pantu, ka valdes loceklim ir tiesības uz atlīdzību, un iepriekš norādītajiem secinājumiem, apelātores argumenti, ka nodokļu samaksa nav saistāma ar darba algu, vērtējami kritiski.

Līdz ar to tiesas kolēģija atzīst, ka konkrētajā gadījumā par 2015.gada divpadsmit mēnešiem un par 2016.gada janvāri no atbildētāja par labu prasītājam ir piedzenama darba samaksa kopā 4680 *euro* (360x13mēneši=4680). Savukārt prasība par darba samaksas 1456 *euro* piedziņu ir noraidāma.

[8.3.2] Prasītājs ir lūdzis piedzīt likumiskos procentus par darba samaksas parādu par diviem gadiem, sākot ar 2016.gada sākumu.

Tiesas kolēģija atzīst, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 1765.pantam, no atbildētāja par labu prasītājam ir piedzenami likumiskie 6% gadā 902,40 *euro,* kas aprēķināti no neizmaksātās darba algas summas 7520 *euro* par periodu no 2016.gada 1.februāra līdz 2018.gada 1.februārim. Līdz ar to prasība par likumisko procentu 174,72 *euro* piedziņu ir noraidāma.

Ievērojot minēto no atbildētāja par labu prasītajam kopējā piedzenamā summa ir 8422,40 *euro*.

[9] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka ir konstatējams pamats prasības noraidīšanai daļā par darba algas 1456 *euro* un likumisko procentu 174,72 *euro* piedziņu, savukārt prasība daļā par darba algas 7520 *euro* un likumisko procentu 902,40 *euro* ir pamatota un apmierināma, kā arī apelācijas sūdzība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Pirmās instances tiesa, apmierinot prasību par darba samaksas piedziņu par periodu no 2015.gada janvāra līdz 2016.gada februārim ar darba algas likmi 710 *euro* mēnesī sniegusi nepamatotu lietas apstākļu un pierādījumu vērtējumu, līdz ar ko atbildētāja apelācijas sūdzībā norādītie argumenti guvuši daļēju apstiprinājumu.

[10] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam — proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa paredz, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Prasītājs atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 1.punktu.

Prasības summa ir 16943 *euro*, par kuru atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas c) apakšpunktam valsts nodeva būtu maksājama 834,53 *euro*. Prasījuma apmierinātā daļa 8422,40 *euro* veido 49,71 %, līdz ar to no nesamaksātās valsts nodevas 834,53 *euro* 49,71 % ir 414,84 *euro*, kas ir piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos.

Atbildētāja, pārsūdzot pirmās instances tiesas spriedumu daļā par 10053,12 *euro* piedziņu, samaksājusi valsts nodevu 614,05 *euro.* Prasījuma noraidītā daļa (1630,72 *euro*) veido 16,22%, līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai, no prasītāja atbildētāja labā ir piedzenama valsts nodeva 99,60 *euro*.

[11] Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.panta noteikumiem, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, norādāmas prasītāja tiesības par laiku no sprieduma stāšanās spēkā līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no parāda pamatsummas.

[12] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu tiesas kolēģija nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildīšanai – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430., 432. un 434.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no SIA "/nosaukums A/", reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, darba samaksu 7520 *euro* un likumiskos procentus 902,40 *euro*, bet kopā 8422,40 *euro* (astoņi tūkstoši četri simti divdesmit divi *euro* 40 centi), nosakot, ka samaksa veicama /pers. A/ kontā Nr./konta numurs/, AS "SEB BANKA".

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiesības saņemt no SIA "/nosaukums A/", reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet nepiedzītās darba samaksas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Noraidīt prasību par darba samaksas un likumisko procentu 1630,72 *euro* piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "/nosaukums A/", reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, valsts nodevu 99,60 *euro* (deviņdesmit deviņi *euro*, 60 centi).

Piedzīt no SIA "/nosaukums A/", reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, valsts ienākumos tiesas izdevumus - valsts nodevu 414,84 *euro*, samaksu veicot: Saņēmējs - Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22, un iesniedzot tiesā dokumentu, kas apliecina valsts nodevas samaksu, sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņu noteikt 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā un iemaksājot Augstākās tiesas depozītu kontā drošības naudu 300 *euro* (trīs simti *euro*).

Tiesnese –referente	Lelde Grauda
Tiesnese	Santa Sondare
Tiesnesis	Arnis Dundurs